

Jánske ohne 27.6.2020 - Lietavská Svinná

Autor: Drahoslava Santusová, Zverejnené: 02.07.2020, Aktualizované: 18.07.2020

Pálenie jánskych ohňov patrí k ojedinelým zvykom, no tradovalo sa, že 24. júna na sviatok svätého Jána majú najväčšiu moc všetky živly - zem, voda i oheň. Preto sa zvykli páliť jánske ohne, vatry. Mládež, ženy aj muži tancovali a spievali okolo vatier, často ich aj preskakovali. Ohňu sa pripisovala magickoočistná funkcia. Generácie pred nami kedysi tiež verili, že aj byliny, nájdené v túto magickú moc, majú ozdravujúce účinky. Jánske ohne sa pálili v podvečer 24. júna. Pastieri už dlho predtým zbierali raždie na jednu hromadu. V deň, keď sa mala páliť svätójánska vojana, postavili mládenci a pastieri zo žrdí kostru, ktorú vyplnili nazbieraným raždím a väčšími kusmi dreva. Keď sa zotmelo, zapálili najskôr zvolávacie ohníky, na ktoré dievky čakali ako na signál, aby išli ku vojane spievať a prekárať sa.

Mládenci a pastieri preskakovali ohníky a dievky spievali ľúbozvučné piesne. Keď oheň dohorel, mládenci a dievčatá sa rozišli. Popol z ohňa chudobnejší pozbierali a rozsypali po roli ako hnojivo. Pastieri mali narobené z kôry zo stromu a smoly „kadlubky“ - malé fakličky - ktorými si svietili na cestu domov. Dievky sa rozutekali bosé po rose, aby mali zdravé nohy. Cestou domov nazbierali kvety, navili si venčeky, ktoré pred východom slnka hádzali na jabloň. Kto sa na prvýkrát zachytil na konári, tá sa do roka vydala. Kto sa neprichytil, ostala slobodná .

Tento starý zvyk sa pokúsili oživiť v našej obci členovia klubu slovenských turistov, ktorí v sobotu 27.6.2020 o 20.00 hod. zapálili svätójánsku vatru na chodníku pri vľeku pod Snohom. Turisti pripravili aj šenk s občerstvením kde sa čapovalo pivo a kofola, opekali sa aj špekačky.

FOTO: Vladimír Jamečný, Maťo Kostolný

jánska vatra

